

Uluslararası Uzay İstasyonu'na Çöp Tehdidi

Dünya'nın yörüngesindeki 35 milyon parçadan fazla insan yapısı çöp nedeniyle Uzay İstasyonu tehdit altında.

NASA yetkilileri 10 yıl boyunca istasyonun bir parça ile çarpışma olasılığını 1/5 olarak açıkladılar. Olası tüm çarpışmalar bir felakete yol açmayacak. İstasyonun bir kısmının zarar göreceği ya da mürettebattan birinin ölümüyle sonuçlana-

bilecek "ciddi" çarpışmaların olasılığı yüzde bir kadar. ABD, uzay istasyonuna yönelik tehlikeyi, uzaydaki nesnelere gözetim altında bulundurarak azaltmaya çalışacak. Ancak şu anda sistem tüm parçaları gözleyebilecek kadar hassas değil.

Savunma Bakanlığı ve NASA yörüngedeki 35 milyon nesneden, sadece 10 santimetreden uzun olan 8000 tanesini sürekli izliyor. Çöple-

rin tehlikeli olanlarıysa 1,5 cm ile 10 cm arası uzunlukta olanları. Ciddi bir tehlike yaratacak kadar büyük, ancak Dünya'daki sistemlerin tanıyamacağı kadar da küçük. Bu boyutta yaklaşık 110 000 parçacığın bulunduğu varsayılıyor.

Yetkililere göre asıl tehlike, 1996 yılında parçalanan Pegasus roketinin gözlenebilen 668 parçasından geliyor. Bu parçalar uzay istasyonun için önerilen yörüngenin 500 km yukarısındalar. Ancak atmosferle olan sürtünmeleri nedeniyle, çöplerin enerji kaybedip, daha alçak irtifalara düşmeleri mümkün. Bu çöpler Dünya'ya düşerken istasyonun işlediği irtifalardan da geçebilir.

NASA 1,5 cm uzunluğundaki nesnelere algılayabilecek tarama sistemi istiyor. Ancak, bunu sağlamak Savunma Bakanlığı'nın elinde ve bakanlık böyle hassas bir sistem için acil planlarının olmadığını söylüyor.

ABD, Uluslararası Uzay İstasyonu'nun ana finansörü. İstasyonun 2003 yılında tamamlanması ve 40 milyar dolara mal olması bekleniyor.

Murat Maga

<http://www.msnbc.com/news/127318.asp>



I. Uluslararası İstanbul Arkeoloji Filmleri Festivali

İstanbul, yeni yılda yeni bir festivalle tanışıyor. I. Uluslararası İstanbul Arkeoloji Filmleri Festivali, 20-24 Ocak 1998'de düzenleniyor. İstanbul İtalyan Kültür Merkezi ve merkezi Milano'da bulunan Associazione Culturale Mediterraneo (Akdeniz Kültürleri Vakfı) işbirliğiyle, Fiat ve Vehbi Koç Vakfı sponsorluğunda düzenlenen festivalde 14'ü İtalya, 6'sı Türkiye, 5'i Almanya, 3'ü Yunanistan, 2'si Fransa, 1'i İngiltere ve 1'i İsviçre'den toplam 32 belgesel film gösterilecek.

Festival, arkeoloji dünyasının iki önemli ismini de konuk ediyor. İtalya'da Rovereto Arkeoloji Filmleri Festivali'nin yöneticisi Daria di Blasi, Archeologia Viva dergisinin yayın yönetmeni Piero Pruneti, 'Leptis Magna: Şehir ve Çöl' filminin yönetmeni ve yapımcısı Alessandra Populin festival için İstanbul'a geliyor.

Festivalde, 'en iyi film'i belirleyecek seçici kurul, gazeteci-yazar Celal Üster, kısa filmci Hilmi Etikan, Daria Di Blasi, Alessandra Populin, Piero Pruneti'den oluşuyor.

Festivalin galası, 19 Ocak Pazartesi akşamı, Roma'nın yeraltından görüntülerine yer veren İtalyan filmi 'Roma Sotterranea' ve İskenderiye Feneri'nin bulunuş öyküsünü anlatan Fransız filmi 'La Septieme Merveille du Monde'un gösterimiyle açılacak. İtalyan Kültür Merkezi'nde, her gün 16:00-18:00 ve 19:00-21:00 saatleri arasında görülebilecek film gösterimlerine giriş ücretsiz.

Yan etkinlikler

I. Uluslararası İstanbul Arkeoloji Filmleri Festivali kapsamında 24 Ocak Cumartesi günü, İtalyan Kültür Merkezi'nde iki ilginç yan etkinlik yer alıyor. Bu etkinliklerin ilkin-

de gazeteci Oya Ayman, saat 15:00-16:00 arasında 'Ne Zafer Ne Yenilgi' adı altında bir dia gösterisi düzenleyecek. Ayman, gösterisinde Ekvator, Peru, Bolivya, Meksika, Arjantin ve Şili'yi kapsayan Latin Amerika gezisinde, bu kıta kültürüyle ilgili izlenimlerini aktaracak.

24 Ocak Cumartesi günü yer alacak ikinci etkinlik ise 'Arkeoloji-Sinema Nasıl Bir Gelecek?' adı altında düzenlenecek yuvarlak masa toplantısı. Saat 16:30'da başlayacak toplantıda, arkeolojinin sinemaya nasıl baktığı ve sinemanın anlattığı arkeolojinin nasıl algılandığı tartışılacak. Toplantıya konuşmacı olarak Rovereto Arkeoloji Filmleri Başkanı Dario di Blasi, Archeologia Viva dergisinin yayın yönetmeni Piero Pruneti, Alessandra Populin, gazeteci yazar Özgen Acar, film yönetmeni Yusuf Kurçenli katılıyor.